

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Lubora Veselého a soudců JUDr. Michala Prince a JUDr. Elišky Galiazzo ve věci

žalobkyně: ██████████ A ██████████ B ██████████ narozená dne ██████████
bytem ██████████
zastoupená advokátem Mgr. Miroslavem Michajlovičem
sídlem Masarykovo náměstí 128/3, 767 01 Kroměříž

proti
žalované: **Česká Republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 00 Praha 2

o 28 034,51 Kč

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 13. května 2022,
č. j. 11C 69/2021 - 55,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se **potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Výše uvedeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni 28 034,51 Kč (výrok I.), a rozhodl, že žalobkyně je povinna zaplatit žalované na nákladech řízení 300 Kč (výrok II.).
2. Soud prvního stupně (dále též „soud“) takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala zaplacení výše uvedené částky s poukazem na (dva) exekuční příkazy ze dne 6. 5. 2014 (č. j. [redacted] a č. j. [redacted] vydané JUDr. Petrem Kociánem, soudním exekutorem (dále též „exekutor“), kterými byla přibrána do exekučního řízení vedeného proti jejímu manželovi M. [redacted] B. [redacted] jimiž bylo rozhodnuto o provedení exekuce srážkami ze mzdy žalobkyně a příkázáním pohledávky z účtu žalobkyně. Exekutor nebyl oprávněn uvedenými způsoby exekuci provádět, neboť dluh, který byl vymáhán, nespadal do společného jmění manželů (žalobkyně a povinného), když tento dluh vznikl z podnikání povinného. Příslušná ustanovení zákona dopadající na exekuční řízení vedené proti povinnému, i s ohledem na zrušení a vypořádání společného jmění manželů (žalobkyně a povinného), neumožňovala vést exekuci formou srážek ze mzdy žalobkyně a příkázáním pohledávky z účtu žalobkyně. Tento způsob vymáhání je možný až pro exekuční řízení zahájená po 31. 12. 2012, předmětné exekuční řízení však bylo zahájeno v roce 2004. Exekutor tak vydanými exekučními příkazy ze dne 6. 5. 2014, jež byla v rozporu s příslušnými právními předpisy, svým protiprávním jednáním (porušením svých povinností při výkonu veřejné moci) neoprávněně zasáhl do majetkové sféry žalobkyně a v příčinné souvislosti s tímto jednáním způsobil škodu ve výši 28 034,51 Kč sestávající z neoprávněně provedených srážek ze mzdy žalobkyně v měsících srpen až říjen 2014 u jejího zaměstnavatele (ve výši 11 202 Kč) a příkázané pohledávky (ve výši 16 832,51 Kč) z jejího účtu vedeného u České spořitelny a.s. Žalobkyně uvedla se ve věci náhrady škody již jedenkrát obrátila na soud, kdy (v souladu s tehdejšími judikatorními výklady) podala žalobu na exekutora. Řízení však skončilo zamítnutím návrhu, neboť došlo ke sjednocení judikatury v tom smyslu, že odpovědný za výkon exekuční činnosti je pouze stát. Žalobkyně se následně obrátila na žalovanou, která však jejímu požadavku na náhradu škody nevyhověla.
3. Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že v exekuci (vedené na základě usnesení Okresního soudu - dále též „OS“ - Nový Jičín ze dne 14. 9. 2004) na majetek povinného M. [redacted] B. [redacted] vydal exekutor dne 6. 5. 2014 dva exekuční příkazy, kterými rozhodl o provedení exekuce, jednak srážkami ze mzdy žalobkyně, jako manželky povinného (u plátce [redacted] příspěvková organizace), jednak příkázáním pohledávky z účtu žalobkyně, jako manželky povinného (č. [redacted] vedeného u České spořitelny a.s.). Exekuční příkazy byly vydány v době, kdy zbývala k vymožení část pohledávky ve výši 16 834 Kč a předběžné náklady exekuce ve výši 12 759,70 Kč. Povinný navrhl (dne 4. 7. 2014) částečné zastavení exekuce v rozsahu jejího provádění srážkami ze mzdy žalobkyně a příkázáním pohledávky z účtu žalobkyně s tím, že vymáhaný dluh nepatří do SJM povinného a žalobkyně. Oprávněný s návrhem na částečné zastavení exekuce nesouhlasil, návrh byl proto (dne 15. 8. 2014) předložen k rozhodnutí OS Nový Jičín. Exekutor usnesením ze dne 18. 11. 2014 zrušil oba exekuční příkazy (ze dne 6. 5. 2014) a oznámil OS Nový Jičín, že exekuce byla ke dni 12. 11. 2014 vymožena. Povinný v podání ze dne 5. 12. 2014 trval na projednání svého návrhu na částečné zastavení exekuce, třebaže tato již byla vymožena, když při označení exekučních příkazů postihujících majetek žalobkyně za nezákonné by mohlo být vymožené plnění označeno za bezdůvodné obohacení. OS Nový Jičín usnesením ze dne 28. 8. 2015 (č. j. [redacted] řízení o návrhu povinného na částečné zastavení exekuce zastavil s odůvodněním, že exekuce jako celek již byla provedena.

4. Dále soud zjistil, že dne 1. 10. 2015 žalobkyně vyzvala exekutora k náhradě škody ve výši 42 104 Kč, tj. k vrácení částky, která byla vymožena postižením její mzdy a účtu (29 629 Kč na vymáhanou pohledávku, 12 475 Kč na náklady exekuce). Exekutor (dne 9. 10. 2015) sdělil, že svůj postup považuje za souladný s platným zněním exekučního řádu a je nutno vyčkat rozhodnutí odvolacího soudu. Krajský soud v Ostravě kodvolání povinného usnesení o zastavení řízení o návrhu na částečné zastavení exekuce potvrdil usnesením ze dne 28. 1. 2016 (č. j. ██████████), když shledal správným závěr o absenci nezbytné podmínky pro vedení takového řízení spočívající ve vedení samotné exekuce s tím, že důvody tvrzené povinným v jeho návrhu na částečné zastavení exekuce nemohou vést k závěru, že provedením exekuce došlo k bezdůvodnému obohacení oprávněného na úkor povinného. Podáním ze dne 7. 3. 2016 žalobkyně opětovně vyzvala exekutora k náhradě škody ve výši 42 104 Kč, což exekutor odmítl (dne 14. 4. 2016) s odůvodněním, že žalobkyně nepodala návrh na částečné zastavení exekuce stran srážek z její mzdy a postižení jejího účtu.
5. Soud dále vyšel ze zjištění, že žalobou podanou (dne 10. 6. 2016) k Městskému soudu v Brně se žalobkyně domáhala po exekutorovi zaplacení částky 28 034,51 Kč s příslušenstvím jako náhrady škody způsobené prováděním exekuce na základě shora uvedených exekučních příkazů. Soud sice žalobě vyhověl (rozsudkem ze dne 24. 3. 2017), ale rozsudkem Krajského soudu v Brně (ze dne 9. 10. 2019) jako soudu odvolacího byla žaloba zamítnuta s tím, že po novele § 32 odst. 1 exekučního řádu účinné od 1. 1. 2013 odpovídá za škodu způsobenou soudním exekutorem při výkonu exekuční činnosti pouze stát a nikoliv již, souběžně se státem, též soudní exekutor. Dne 16. 10. 2019 se žalobkyně obrátila na žalovanou s požadavkem na zaplacení částky 28 034,51 Kč jako náhrady škody způsobené postupem exekutora. Přípisem ze dne 18. 3. 2021 žalobkyně vyřízení žádosti urgovala. Žalovaná žádost vyřídila stanoviskem ze dne 4. 11. 2021, kterým konstatovala vydání nezákonného rozhodnutí, avšak poskytnutí náhrady škody odmítla.
6. Po právní stránce věc soud prvního stupně posoudil dle ustanovení § 5, 6, 7, 8, 13 a 14 zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen „OdpŠk“) s tím, že ke vzniku odpovědnosti státu za škodu je nutné kumulativní splnění tří předpokladů: (a) existence nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu, (b) vzniku škody a (c) příčinné souvislosti mezi předpoklady a) a b). Dále soud uvedl, že namítaný nesprávný postup exekutora při provádění exekuce spočívající v postižení majetku žalobkyně jako manželky povinného se promítl do vydaných exekučních příkazů. V daném případě tak nepřicházela v úvahu odpovědnost z titulu nesprávného úředního postupu a mohla by nastoupit pouze odpovědnost z titulu nezákonného rozhodnutí. Z provedeného dokazování vyplynulo, že předmětné exekuční příkazy byly exekutorem zrušeny, nestalo se tak z důvodu nezákonnosti, nýbrž v souvislosti se skončením exekuce v důsledku jejího provedení. Řízení o návrhu povinného na částečné zastavení exekuce v rozsahu jejího provádění postižením majetku žalobkyně bylo zastaveno. Soud proto uzavřel, že neexistuje odpovědnostní titul v podobě nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 7 a § 8 OdpŠk.
7. Dále soud uzavřel, že žalobkyně nevyužila všech procesních prostředků k ochraně svých práv ve smyslu § 8 odst. 3 OdpŠk, tj. nepodala návrh na částečné zastavení exekuce (toho se domáhal povinný, nikoliv žalobkyně), a podotkl, že je přesvědčen, že (na rozdíl od povinného) by na straně žalobkyně mohly být dány skutečnosti, pro které by bylo možné o návrhu na částečné zastavení exekuce věcně rozhodnout, přestože již exekuce byla provedena a v době rozhodování o případném návrhu na její částečné zastavení by již neprobíhala. Provedení exekuce totiž představovalo zásah do majetkových práv žalobkyně (nikoliv povinného), důvody pro částečné zastavení exekuce se týkaly vztahu mezi oprávněným a žalobkyní a mohly vést k závěru, že provedením exekuce došlo k bezdůvodnému obohacení oprávněného na úkor žalobkyně.

8. Odkazy žalobkyně na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 25 Cdo 1361/2012 a 28 Cdo 2150/2012 považoval soud za nepřipadné. K rozhodnutí sp. zn. 25 Cdo 1361/2012 podotkl, že se týkalo odpovědnosti soudního exekutora dle exekučního řádu, nikoliv odpovědností státu dle OdpŠk. Rozhodnutí sp. zn. 28 Cdo 2150/2012 bylo jednak vydáno za právního stavu, kdy podání návrhu na zastavení exekuce nebylo výslovně uvedeno (v § 8 odst. 3 OdpŠk) mezi procesními prostředky, které je poškozený povinen využít k ochraně svých práv, aby mu mohlo být přiznáno právo na náhradu, jednak byl v tomto rozhodnutí formulován závěr, že za okolností v projednávané věci by trvání na podání návrhu na částečné zastavení exekuce představovalo podmínku nesplnitelnou, což v nyní projednávané věci nepovažoval soud za naplněné.
9. Soud uvedl též další důvod pro zamítnutí žaloby, byť pouze pro předčasnost, a to vzhledem k subsidiaritě odpovědnosti státu, tj. principu státu jako posledního dlužníka, neboť soudní judikatura je dlouhodobě ustálena v závěru, že odpovědnost státu za škodu z titulu nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu nastupuje až tehdy, nemůže-li poškozený dosáhnout uspokojení své pohledávky vůči svému dlužníkovi. Dále poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 5134/2017 a uzavřel, že má-li žalobkyně uplatňovaná škoda spočívat v tom, co bylo v předmětné exekuci neoprávněně vymoženo na žalobkyni a vyplaceno oprávněnému, mohla by odpovědnost žalovaného (při splnění všech dalších podmínek) nastupovat až tehdy, nedosáhla-li by žalobkyně uspokojení své pohledávky (tj. vrácení vymoženého plnění) vůči oprávněnému, popř. vůči povinnému, za něhož žalobkyně splnila dluh, který měl povinný po právu splnit sám. Žalobkyně však ani netvrdila, že by nárok vůči oprávněnému či povinnému uplatnila.
10. Žalobkyně ve včasném odvolání uvedla, že došlo ke zjevně protiprávnímu jednání exekutora, za které stát odpovídá. Jelikož absentuje zrušený exekuční příkaz (z důvodu nesprávně vedeného exekučního řízení), nelze označovat oprávněného nebo povinného jako osoby, které se bezdůvodně obohatily. Dále namítala, že po ní nelze spravedlivě požadovat, aby nyní dosáhla částečného zastavení exekuce. Poukázala na § 8 odst. 1 a 3 OdpŠk s tím, že v jejím případě není třeba nezákonného rozhodnutí ani využití všech procesních prostředků, neboť právě její případ může spadat do případů zvláštního zřetele hodných. Zopakovala (v řízení před soudem prvního stupně uplatněnou) argumentaci spojenou s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 2150/2012 s tím, že i v jejím případě nelze úspěch podmiňovat podáním návrhu na částečné zastavení exekuce, neboť by se jednalo o podmínku nesplnitelnou. Stejně tak nelze po žalobkyni (po skončení exekuce) spravedlivě žádat, aby se domáhala částečného zastavení exekuce. Zopakovala též část odůvodnění odkazovaného rozhodnutí, že na podmínce zrušení rozhodnutí nelze trvat za situace, kdy by požadavek na její naplnění vedl k vyloučení odpovědnosti státu při současném splnění podmínek odpovědnosti státu v materiálním smyslu slova. Z uvedených důvodů navrhla, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že se žalobě vyhovuje.
11. Žalovaná se v rámci omluvy neúčasti u jednání odvolacího soudu vyjádřila jen tak, že rozsudek soudu prvního stupně pokládá za správný, a navrhla jeho potvrzení.
12. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo [§ 212, § 212a zákona č. 199/1963 Sb. (dále též „o. s. ř.“)], a odvolání neshledal důvodným.
13. Soud prvního stupně v dostatečném rozsahu zjistil skutkový stav a po právní stránce věc správně posoudil, odvolací soud proto na pečlivé (shora reprodukované) odůvodnění soudu prvního stupně pro stručnost odkazuje.

14. Soud prvního stupně správně uzavřel, že neexistuje odpovědnostní titulu v podobě nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 7 a § 8 OdpŠk. Odvolací soud se ztotožnil též se závěrem soudu prvního stupně, že žalobkyně nevyužila všech procesních prostředků k ochraně svých práv, neboť se nedomáhala částečného zastavení exekuce.
15. Námitka žalobkyně, že jí nelze vytýkat, že se nedomáhala zastavení exekuce, neboť se jednalo o podmínku nesplnitelnou, obdobně jako v odkazovaném rozhodnutí (sp. zn. 28 Cdo 2150/2012), protože exekutor by vymohl pohledávku rychleji, než by soudy o zastavení mohly rozhodnout, je nepřipadná - rozhodující je skutečnost, že tento procesní prostředek k ochraně svých práv žalobkyně nevyužila, nikoliv předestřený (spekulativní) důvod možné neúspěšnosti takového postupu. Dále je třeba podotknout, že - na rozdíl od odkazovaného rozhodnutí, v němž shledal Nejvyšší soud nesplnitelnost podmínky domáhat se zastavení exekuce v tom, že se poškozená exekučního řízení vůbec neúčastnila (podrobněji viz odstavec 19) - v posuzované věci o objektivní nesplnitelnosti podmínky domáhat se zastavení exekuce nelze hovořit, neboť žalobkyni nic nebránilo v tom, aby návrh na částečné zastavení exekuce podala.
16. Namítala-li žalobkyně (s poukazem na § 8 odst. 1 a 3 OdpŠk), že v jejím případě nebylo třeba nezákonného rozhodnutí ani využití všech procesních prostředků, neboť právě její případ může spadat do případů zvláštního zřetele hodných, nelze než podotknout, že žalobkyně tuto námitku nijak nekonkretizovala, tj. neuvedla, jaké (konkrétní) skutečnosti činí posuzovanou věc případem zvláštního zřetele hodným, přičemž ze spisu se takové skutečnosti nepodávají.
17. Odvolací soud se ztotožnil též se závěrem soudu prvního stupně, že (dalším) důvodem, pro který není možné žalobě vyhovět, je její předčasnost. Soud prvního stupně příležitostně poukázal na četnou judikaturu týkající se subsidiarity odpovědnosti státu (resp. principu odpovědnosti státu jako tzv. posledního dlužníka). K judikatuře odkazované soudem prvního stupně lze doplnit další rozhodnutí, v nichž Nejvyšší soud opakovaně formuloval závěr, že nárok na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem či nezákonným rozhodnutím může být vůči státu úspěšně uplatněn pouze tehdy, jestliže by poškozený nedosáhl uspokojení své pohledávky vůči tomu, kdo by k němu byl jinak povinen - jde např. o rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2018, sp. zn. 30 Cdo 1840/2017 (dostupný na www.nsoud.cz), a v něm odkazovanou judikaturu. Soud prvního stupně proto správně uvedl, že odpovědnost žalované může (při splnění dalších podmínek) nastoupit až tehdy, nedosáhne-li žalobkyně vrácení vymoženého plnění od oprávněného, resp. povinného (tedy osoby, za níž bylo plněno, co po právu měla plnit ona).
18. K námitce žalobkyně, že absentuje-li zrušený exekuční příkaz (z důvodu nesprávně vedeného exekučního řízení), není možné označovat oprávněného nebo povinného jako osoby, které se bezdůvodně obohatily, lze (ve shodě se žalovanou) odkázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 1345/2011 (ze dne 22. 12. 2011, dostupné na www.nsoud.cz), v němž se uvádí (s odkazem na již existující judikaturu), že získal-li žalovaný na uspokojení své pohledávky plnění z majetku jiné osoby než povinného, aniž by k tomu měl hmotněprávní důvod, nebo náleželo-li správně (podle hmotného práva) plnění jinému věřiteli než jemu, bylo mu vždy plněno bez právního důvodu, tedy i v případě, že k tomu došlo v souladu s výsledky vykonávacího řízení.
19. Pro úplnost je na místě uvést, že soud prvního stupně správně posoudil odkazy žalobkyně na rozhodnutí Nejvyššího soudu (sp. zn. 25 Cdo 1361/2012 a sp. zn. 28 Cdo 2150/2012) jako odkazy nepřipadné, když ve vztahu k prvnímu z odkazovaných rozhodnutí uvedl, že se týkalo odpovědnosti soudního exekutora dle exekučního řádu nikoliv odpovědnosti státu dle OdpŠk. Ohledně důvodů nepřiléhavosti odkazu žalobkyně na rozhodnutí

sp. zn. 28 Cdo 2150/2012 lze argumentaci soudu prvního stupně rozvést a dodat, že v odkazovaném rozhodnutí byl nesprávný úřední postup shledán (vedle nepřiměřenosti exekuce) v ustanovení opatrovníka povinné (jímž byl zaměstnanec soudu), v jehož důsledku se povinná exekučního řízení vůbec neúčastnila - za tohoto skutkového stavu formuloval Nejvyšší soud závěr, že „(...) nelze úspěch žalobkyně podmiňovat podáním návrhu na částečné zastavení exekuce, neboť by se jednalo o podmínku nesplnitelnou vzhledem k tomu, že žalobkyně se řízení osobně neúčastnila a v průběhu celé exekuce byla zastoupena ustanovenou opatrovnící, která zůstala pasivní, resp. svou funkci vykonávala zcela formálně“. Je tedy zřejmé, že odkaz žalobkyně na toto rozhodnutí není případný vzhledem k odlišnému skutkovému stavu, když taková překážka, která v odkazované věci bránila poškozené domáhat se zastavení exekuce, v nyní posuzované věci neexistovala.

20. Soud prvního stupně rozhodl správně též o nákladech řízení, odvolací soud tudíž rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
21. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř., když žalované náklady odvolacího řízení nevznikly. Paušální náhrada hotových výdajů za omluvu neúčasti při jednání odvolacího soudu žalované nenáleží, neboť toto podání není úkonem dle § 1 vyhl. č. 254/2015 Sb.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** dovolání přípustné

Praha 2. listopadu 2022

Mgr. Lubor Veselý v. r.
předseda senátu